

طرح جشنواره روز آزادی نرم افزار تهران

بنیاد دانش آزاد

تیر ۱۳۹۵

مجوز انتشار

فهرست مطالب

۴	۱	شناسنامه رویداد
۶	۲	نرم افزار آزاد چیست؟
۶	۱.۲	تاریخچه
۶	۲.۲	تعریف نرم افزار آزاد
۷	۳	معرفی جوامع کاربری نرم افزار آزاد و دانش آزاد
۷	۴	تاریخچه روز آزادی نرم افزار
۸	۱.۴	روز آزادی نرم افزار سال ۱۳۹۲ در تهران
۸	۲.۴	روز آزادی نرم افزار سال ۱۳۹۴ در تهران
۹	۵	اهداف کلی همایش
۱۰	۱.۵	اهداف موضوعی
۱۰	۲.۵	اهداف اجرایی
۱۰	۶	منافع حمایت از جامعه
۱۱	۱.۶	مواردی که می توانید به عهده بگیرید
۱۲	۲.۶	مواردی که می توانیم به عهده بگیریم
۱۲	۱.۲.۶	امتیازات ویژه
۱۲	۲.۲.۶	امتیازات معمولی

۱ شناسنامه رویداد

عنوان جشنواره: روز آزادی نرم افزار ۱۳۹۵ در تهران
سطح برگزاری: ملی • منطقه‌ای • بین‌المللی
برگزارکننده: بنیاد دانش آزاد
نشانی وبسایت جشنواره: sfd.fsug.ir
مدت زمان: یک روز
تاریخ مورد نظر: پنج‌شنبه یا جمعه هفته اول مهر ۱۳۹۵
ساعت برگزاری: از ۸ تا ۱۷
محل برگزاری مورد نیاز: سالن کنفرانس برای بخش ارائه‌ها، چند کلاس برای برگزاری کارگاه‌های آموزشی به صورت موازی و مکان تبلیغات اسپانسرها
برآورد تعداد شرکت‌کنندگان: بیش از ۸۰۰ نفر
محورهای اصلی جشنواره: معرفی، ترویج، کاربرد و استفاده، جذب مشارکت‌کننده و حمایت جامعه از پروژه‌ها و تولید نرم‌افزار آزاد، دانش آزاد و سخت‌افزار آزاد
مخاطبین جشنواره: کاربران انجمن‌های نرم‌افزاری، دانشجویان، دانش‌آموزان سال‌های آخر دبیرستان، کارمندان و مدیران سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و خصوصی، کارمندان و مدیران شرکت‌های فعال در حوزه تولید نرم‌افزار
برنامه‌های جانبی جشنواره: • بخش پوستر • کارگاه‌های آموزشی
تعرفه‌های ثبت‌نام در کنفرانس، کارگاه‌ها و سایر موارد: رایگان و بدون نیاز به ثبت‌نام نحوه تامین مالی: از محل
• حمایت مردمی
• جذب حامیان مالی (اسپانسر)
• برگزاری نمایشگاه‌های جانبی
• بودجه تعیین شده از قبل
• ثبت‌نام در جشنواره

اطلاعات مربوط به دوره‌های قبل:

برگزارکننده	تاریخ برگزاری	محل برگزاری	تصاویر جشنواره
بنیاد دانش آزاد	چهارشنبه ۳ مهر ۱۳۹۲ ساعت ۸ - ۱۷	فرهنگسرای (ارسباران) هنر	sfd.fsug.ir/1392/photos
بنیاد دانش آزاد	پنج‌شنبه ۹ مهر ۱۳۹۴ ساعت ۹ - ۱۷	سالن جابر دانشگاه صنعتی شریف و دانشکده کامپیوتر	sfd.fsug.ir/1394/photos

سازمان‌های همکار و حامیان اصلی تا این تاریخ:

نام سازمان	نوع حمایت/همکاری توافق‌شده
سازمان فناوری اطلاعات (itc.ir)	تامین سالن فرهنگسرای ارسباران برای جشنواره سال ۱۳۹۲، در اختیار قرار دادن مکان برگزاری جلسات هفتگی بنیاد دانش آزاد ایران از تاریخ ۸ اردیبهشت ۱۳۹۲ تا تاریخ ۸ تیر ۱۳۹۳
مرکز ملی توسعه و بکارگیری نرم‌افزارهای بومی و آزاد/متن‌باز ایران	پذیرایی جشنواره سال ۱۳۹۲ و حمایت مالی از جشنواره سال ۱۳۹۴
دانشگاه صنعتی شریف	تامین سالن جابر بن حیان برای جشنواره سال ۱۳۹۴
انجمن علمی کامپیوتر دانشگاه شریف	همکاری در برگزاری جشنواره سال ۱۳۹۴
شرکت بندار سوبان سامانه	در اختیار قرار دادن مکان جلسات داوری جشنواره سال ۱۳۹۴ و مکان جلسات بنیاد دانش آزاد از ۲۰ مرداد ۱۳۹۳ تا کنون
فناوران آنیسا	حمایت مالی از جشنواره سال ۱۳۹۴
بستنی و لبنیات میهن	پذیرایی شرکت‌کنندگان از ساعت ۹ تا ۱۳ در جشنواره سال ۱۳۹۴
پروژه تور	ارسال پکیج تیشرت و برچسب با طرح تور از آلمان برای جشنواره سال ۱۳۹۴
شرکت پارس‌پک	دادن هدیه‌های ارائه‌های برتر جشنواره سال ۱۳۹۴

برای اطلاع از رویدادهای مشابه داخلی یا خارجی (کنفرانس، نمایشگاه و ...) که به مناسبت روز آزادی نرم افزار آزاد تاکنون برگزار شده یا در آینده برگزار خواهند شد به عنوان ۴. تاریخچه روز آزادی نرم افزار مراجعه کنید.

خدمات مورد انتظار ما و روش های حمایت ذیل عنوان ۵. اهداف کلی همایش و ۶. منافع حمایت از جامعه به تفصیل مورد بررسی قرار گرفته است. در صورت تمایل برای همکاری/حمایت از این رویداد با تلفن همراه یا ایمیل شخص رابط تماس حاصل فرمایید. نام شخص رابط: سعید علیجانی

تلفن همراه شخص رابط: ۰۹۱۹۵۶۱۶۰۵۹

ایمیل شخص رابط: sfd@fsug.ir

۲ نرم افزار آزاد چیست؟

۱.۲ تاریخچه

نرم افزار آزاد زمانی به وجود آمد که ذهن خلاق فردی به نام ریچارد استالمن^۱ تحمل اشکالات نرم افزارهای انحصاری آن زمان مانند یونیکس^۲ را نداشت. او نخواست برای استفاده از هر نرم افزاری اجازه بگیرد یا در استفاده از نرم افزارها برای انجام کارهای دلخواهش محدود شود، لذا تصمیم گرفت پروژه ای را راه اندازی کند که به این انحصار پایان دهد. در سال ۱۹۸۳ پروژه GNU را در آزمایشگاه هوش مصنوعی دانشگاه MIT آغاز کرد و در سال ۱۹۸۵ بنیاد نرم افزارهای آزاد^۳ را بنا نهاد.

۲.۲ تعریف نرم افزار آزاد

نرم افزار آزاد، همراه کد منبع و قوانینی منتشر می شود که آزادی استفاده، بررسی، ویرایش، بهبود و باز نشر کد نرم افزار را تضمین می کنند. نرم افزاری که این چهار آزادی را داشته باشد نرم افزار آزاد نامیده می شود. در نرم افزارهای غیر آزاد افراد برای استفاده از نرم افزار باید مجوز آن را خریداری کنند یا از راه غیر قانونی از آن استفاده کنند، اما در نرم افزار آزاد افراد برای استفاده مجبور به خرید مجوز نیستند. در نرم افزار آزاد از راه هایی مانند فروش فایل دودویی^۴ یا راهنماها، فروش خدمات و راه اندازی سرویس می توان کسب درآمد کرد.

1 Richard Matthew Stallman

2 Unix

3 Free Software Foundation

4 Binary

۳ معرفی جوامع کاربری نرم‌افزار آزاد و دانش آزاد

گروه‌های بسیاری در ایران و بقیه کشورهای جهان به صورت فیزیکی یا آنلاین در زمینه نرم‌افزار آزاد، سیستم‌عامل گنو/لینوکس، دانش آزاد، آموزش و نشر آزاد دوره‌های علمی، نشر مقالات آزاد علمی و ... فعالیت می‌کنند. فعالیت این گروه‌ها در بیشتر موارد توسط افراد داوطلب و به صورت خودجوش انجام می‌گیرد. به عنوان مثال بنیاد نرم‌افزار آزاد سی سال است که در راستای گسترش نرم‌افزار آزاد، دانش آزاد کامپیوتر و حفظ حریم شخصی افراد فعالیت‌های مستمری انجام می‌دهد و در نتیجه این فعالیت‌ها توانسته است سیستم‌عامل آزاد گنو/لینوکس را به جایگاه شایسته‌ای در جهان تکنولوژی امروز برساند. نرم‌افزار آزاد در هر زمینه‌ای از دنیای دیجیتال که وارد شده است اگر نگوییم که گوی سبقت را از رقیبان انحصاری خود ربوده است، پایه‌ای آنان در دنیای مدرن امروز به پیش رفته است. ویکی‌پدیا که حاصل تزویج نرم‌افزار آزاد و دانش آزاد است امروزه نه تنها بزرگترین دانشنامه عمومی این قرن است بلکه با هزینه کم‌های داوطلبانه افراد علاقه‌مند به گسترش دانش آزاد اداره می‌شود. در ایران جوامع نرم‌افزار آزاد عمر طولانی‌تری نسبت به جوامع دانش آزاد دارند. گروه کاربران لینوکس تهران (تهران‌لاگ) یکی از اولین جوامع فعال نرم‌افزار آزاد در ایران است. دسته دیگر گروه‌های فعال در زمینه دانش آزاد هستند که به صورت مجازی و فیزیکی از گذشته مشغول به فعالیتند که برای دسته مجازی آن می‌توان به سایت‌های کلاس درس^۱، مکتب‌خونه^۲، مرکز گسترش عدالت آموزشی (آلا)^۳ و برای دسته فعالیت‌های فیزیکی این گروه‌ها به بنیاد دانش آزاد^۴ اشاره کرد که حدود شش سال است که در زمینه‌های کامپیوتر، برق، علوم انسانی و ... فعالیت می‌کند. هدف بنیاد دانش آزاد فعالیت عمیق‌تر در همه جنبه‌های اجتماعی و بسط دادن عوامل گسترش نرم‌افزار آزاد و بررسی ریشه‌های ارتباطی جنبه‌های مختلف نرم‌افزار آزاد و اجتماع است.

۴ تاریخچه روز آزادی نرم‌افزار

کاربران نرم‌افزار آزاد روز آزادی نرم‌افزار^۵ را جشن می‌گیرند. هدف اصلی این رویدادها، معرفی و تشویق دیگران به استفاده از نرم‌افزارهای آزاد است. اولین بار این روز در ۲۸ اوت سال ۲۰۰۴ توسط ۷۰ گروه در نقاط مختلف جهان جشن گرفته شد. هر ساله بیش از ۳۰۰ گروه کاربری در سراسر دنیا این رویداد را برگزار می‌کنند. سال‌های پیش به جز تهران این رویداد توسط گروه‌های

1 kelasedars.org

2 maktabkhooneh.org

3 sanatisharif.ir

4 www.fsug.ir/wiki

5 Software Freedom Day

فعال کاربری شاهین شهر، اصفهان، رشت، مشهد، کرج و دانشگاه علم و صنعت برگزار شد. سال ۱۳۹۲ و ۱۳۹۴ بنیاد دانش آزاد مجری برگزاری این جشنواره در تهران بود.

۱.۴ روز آزادی نرم افزار سال ۱۳۹۲ در تهران

جشنواره روز آزادی نرم افزار سال ۱۳۹۲ در تهران^۱ با محوریت آشناسازی جامعه با نرم افزار آزاد و بررسی تفاوت های آن با سایر سیستم های موجود، در تاریخ چهارشنبه ۳ مهر ۱۳۹۲ ساعت ۸ الی ۱۶:۳۰، در دو بخش کارگاه های تخصصی و ارائه ها در فرهنگسرای ارسباران برگزار شد. شرکت در این جشنواره برای همه علاقه مندان، آزاد و رایگان بود.

۲.۴ روز آزادی نرم افزار سال ۱۳۹۴ در تهران

جشنواره روز آزادی نرم افزار سال ۱۳۹۴ در تهران^۲، در تاریخ ۹ مهر ۱۳۹۴ مصادف با ۱ اکتبر ۲۰۱۵، از ساعت ۹ تا ۱۷ به وقت تهران در سالن جابراین حیان و دانشکده کامپیوتر **دانشگاه صنعتی شریف** در دو بخش **کنفرانس** و **کارگاه های آموزشی** برگزار شد. در طول این مدت بیش از ۸۰۰ نفر از شهرهای مختلف ایران در این جشنواره **شرکت کردند**. شرکت در این جشنواره برای همه علاقه مندان، آزاد و رایگان بود و بیشتر **هزینه ها** از طریق دونیشن افراد جامعه نرم افزار آزاد در ایران تامین شد.

بیشتر سخنرانی های بخش کنفرانس با موضوعات غیرفنی بود. ارائه دهندگان بخش کنفرانس درباره موضوعات **اهمیت حریم شخصی**، **جامعه نرم افزار آزاد**، **معرفی نرم افزار آزاد**، **معرفی مدارک LPIC**، **درس حجیم آنلاین آزاد (ماک)**، **نرم افزار آزاد در کلان داده**،

بنیاد نرم افزارهای آزاد/متن باز ایران، **ابزارها، آینده و رهنمودهای ویکی پدیا و سامانه DLP** سخنرانی کردند. ابتدای مراسم فیلم **پیام ریچارد استالمن** که به مناسبت جشنواره روز آزادی نرم افزار تهران ضبط کرده بود، پخش شد. همچنین در بخش های استراحت، دو انیمیشن آزاد بنیاد بلندر به نام های **Sintel** و **Cosmos Laundromat**، **مصاحبه نلسون ماندلا درباره اوبونتو** و کلیپ **We are Linux** پخش شد.

در بخش کارگاه ها، کارگاه های متنوعی با موضوعات فنی و عمومی به صورت موازی با بخش کنفرانس ارائه شد. کارگاه نصب و استفاده از سیستم عامل گنو/لینوکس در لابی دانشکده کامپیوتر دانشگاه صنعتی شریف از ساعت ۱۰ تا ۱۶ برگزار شد. سایر کارگاه ها با موضوعات **ابزارهای توسعه ویکی پدیا**، **ابزارهای حفظ حریم شخصی**، **آموزش نرم افزار بلندر**، **فریم ورک های فرانت اند**، **سخت افزار آزاد و آردوینو**، **Embedded Linux From Scratch**، **امنیت (با موضوعات**

¹ sfd.fsug.ir/1392

² sfd.fsug.ir/1394

SELinux، کالی لینوکس، هک کلاه سفید و تست نفوذ به شبکه)، برنامه‌نویسی (با موضوعات نوشتن اپلیکشن با Qt و آشنایی با زبان برنامه‌نویسی R)، برنامه‌نویسی وب (با موضوعات آموزش فریمورک Yii و کامپوننت‌نویسی برای جوملا) و سامانه کنترل ورژن گیت در کلاس‌های دانشکده کامپیوتر برگزار شد. همچنین از مجموع ۲۳۲ پیامک ارسال شده در مسابقه پیامکی ارائه اول با ۳۴ پیامک، ارائه دوم با ۳۳ پیامک و ارائه سوم با ۳۲ پیامک برنده شدند و جوایزی از طرف اسپانسر جشنواره به این افراد تقدیم شد.

همچنین یکی از بخش‌های موازی در این جشنواره نقاشی لوگوهای نرم‌افزار آزاد روی تیشرت بود. در این بخش افراد تیشرت‌های خود را در اختیار برگزارکننده آن قرار دادند و او روی لباس‌های افراد طرح‌های مورد نظر را نقاشی کرد که سود حاصل از آن صرف هزینه‌های خود جشنواره شد.

در این جشنواره ۱۶ نفر به عنوان تیم اجرایی و برگزارکننده رویداد و ۱۹ نفر به عنوان استف در روز جشنواره مشارکت کردند و از میان ۳۳ نفری که در سایت جشنواره مقاله یا پیشنهاد برگزاری کارگاه ثبت کردند بعد از برگزاری جلسات داور ۱۳ نفر در بخش کارگاه‌ها و ۱۰ نفر در بخش همایش مطالب خود را ارائه کردند و شش عدد کلیپ جمعا به مدت ۴۸ دقیقه در سالن اصلی پخش شد. متأسفانه به دلیل نواقص فنی بعضی از ارائه‌ها یا کارگاه‌ها ضبط نشدند یا نیمه‌کاره ضبط شدند با این حال از مجموع ۲۴ ساعت محتوای ارائه شده در بخش کارگاه‌ها و همایش، بعد از تدوین جمعا ۱۲ ساعت فیلم سخنرانی به دست آمد که هر کدام در پنج قالب مختلف در سایت‌های یوتیوب، تخته سفید و آرشیو آپلود شدند.

میزان حمایت‌های مالی انجام شده مبلغ یک میلیون و چهارصد و سی هزار تومان توسط پنجاه نفر و با بالاترین مبلغ پانصد هزار تومان بوده است. در این رویداد در مجموع حدود دو میلیون و پانصد هزار تومان خرج شده که گزارش ریز آن در سایت جشنواره منتشر شده است. بازتاب جشنواره در رسانه‌ها به گونه‌ای بود که تعدادی از نشریات، فروم‌های اینترنتی، بلاگ‌ها، سایت‌های خبری، سایت‌های مرتبط با نرم‌افزار آزاد و شرکت‌های فناوری اطلاعات، خبر برگزاری جشنواره را منتشر کردند. همچنین شبکه تلویزیونی الکوثر گزارشی به زبان عربی از جشنواره تهیه و پخش کرد. طرح‌های گرافیکی استفاده شده در این گزارش‌ها و سایت‌ها از طریق سایت رسمی جشنواره منتشر شدند.

در انتها، پس از تقدیر از تیم اجرایی، ارائه‌دهنده‌ها و حامیان مالی جشنواره، با عکس دسته‌جمعی شرکت‌کنندگان، مراسم به پایان رسید.

۵ اهداف کلی همایش

سعی بر آن شده تا با برگزاری ارائه‌ها و کارگاه‌های متنوع و با بهره‌گیری از تجارب افراد فعال در جامعه نرم‌افزار آزاد و دانش آزاد، قدم‌هایی در راستای آشنایی بیشتر افراد با این مفاهیم و

گسترش آن در جامعه برداشته شود و فرهنگ مشارکت جمعی افزایش پیدا کند. به طور خلاصه می‌توان گفت محورهای اصلی برنامه‌های این جشنواره معرفی، ترویج، افزایش کاربرد و استفاده، جذب مشارکت افراد و جلب حمایت جامعه و تولید در زمینه نرم‌افزار آزاد، دانش آزاد و سخت‌افزار/روباتیک آزاد است. به طور کلی اهداف همایش به دو صورت دسته‌بندی می‌شود.

۱.۵ اهداف موضوعی

- نرم‌افزار آزاد
- سخت‌افزار/روباتیک آزاد
- دانش آزاد

۲.۵ اهداف اجرایی

- ترویج
- کاربرد و استفاده
- معرفی
- جذب مشارکت‌کننده و حمایت جامعه
- تولید

به ازای هر کدام از اهداف موضوعی پنج هدف اجرایی تعریف شده‌است. برای نمونه نرم‌افزار آزاد در اجرا پنج ما به‌ازا دارد: ترویج نرم‌افزار آزاد، کاربرد و استفاده از نرم‌افزار آزاد، معرفی نرم‌افزار آزاد، جذب مشارکت‌کننده و حمایت جامعه از نرم‌افزار آزاد و پروژه‌های مرتبط و تولید نرم‌افزار آزاد. برای بقیه اهداف موضوعی مانند دانش آزاد و سخت‌افزار/روباتیک آزاد نیز اهداف اجرایی به این صورت تعیین شده‌است.

۶ منافع حمایت از جامعه

مخاطبان این رویداد از هر گروه و دسته‌ای مانند توسعه‌دهندگان نرم‌افزار، مدیران سیستم‌ها و شبکه‌های کامپیوتری، دانشجویان، مدیران صنایع و افراد علاقه‌مند به حوزه IT هستند. به طور کلی مخاطبین این جشنواره افراد فعال و نخبه یا علاقه‌مند در زمینه نرم‌افزار آزاد، شبکه، امنیت و اینترنت هستند.

باتوجه به ماهیت نرم افزار آزاد حضور شما به عنوان حامی در این رویداد می تواند علاوه بر تبلیغات برند شما، یک حرکت اخلاقی و معنوی در راستای گسترش سطح دانش و رفاه جامعه باشد. به طور کلی نتایجی که حمایت از جامعه در پی دارد به شرح زیر است:

- حمایت از یک حرکت اخلاقی و معنوی
- گسترش سطح دانش و رفاه جامعه
- معرفی فعالیت ها، تاریخچه و برند شرکت
- شناسایی افراد فعال و نخبه و جذب آنها
- آشنایی و ارتباط با اعضای بقیه گروه های کاربری فعال در حوزه نرم افزار آزاد و دانش آزاد
- ارتباط با مدیران و صاحبان صنایع مرتبط با نرم افزار آزاد/ متن باز و افراد فعال و دارای دانش کافی در این زمینه

۱.۶ مواردی که می توانید به عهده بگیرید

- سالن کنفرانس و کلاس برای کارگاه ها
 - ناهار
 - پذیرایی
 - اینترنت
 - پخش زنده
 - تبلیغات کاغذی
- ویژگی های مناسب برای مکان برگزاری:
- عدم نیاز به ثبت نام برای ورود به محل برگزاری رویداد
 - اندازه کافی سالن همایش و سایر فضاها
 - تناسب امکانات سالن با موضوع همایش
 - ارائه امکانات بیشتر از سالن مثل استند برای بنر یا اینترنت و ...

۲.۶ مواردی که می‌توانیم به عهده بگیریم

۱.۲.۶ امتیازات ویژه

- قرارگیری و توزیع بروشور در بسته برنامه
- قرارگیری فرم جذب نیروی کار در سایت برای مدت معلوم
- اختصاص یک عدد میز برای توزیع بروشور، فرم جذب نیروی کار و معرفی شفاهی شرکت در فضای پذیرایی بیرون سالن
- درج نشان شرکت روی پوستره‌های جشنواره و بنرهای اینترنتی
- قرارگیری پرچم حامی در سن برنامه
- اهدای تندیس و لوح تقدیر از حامی از طرف دبیرخانه جشنواره
- تقدیر از حامی در پایان برگزاری مراسم

۲.۲.۶ امتیازات معمولی

- ثبت نام و نشانه و درج لینک شرکت در بخش حامیان ویژه در سایت جشنواره
- نصب استند در بیرون سالن
- قرارگیری و توزیع فرم جذب نیروی کار در بسته برنامه
- درج نام شرکت در تاریخچه سایت برای همیشه
- معرفی حامی در شبکه‌های اجتماعی مربوط به رویداد
- درج لوگو و نام حامی در ایمیل‌های گروهی
- معرفی حامی در اطلاع‌رسانی‌ها و اخبار ارائه شده توسط حامیان رسانه‌ای